

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illet.
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁUER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1911. XL. évfolyam 73. szám. Csütörtök, március 30.

Közjog és közös költség.

(Politikai munkatársunktól.)
Budapest, március 29.

A költségvetés közös költségtele magas színvonalu viaskodásra adott alkalmat a parlamentben. A vitát Apponyi Albert gróf hétfői felszólalása nyitotta meg, Bathyányi Tivadar gróf beszéde folytatta, de abból győztesen keddi előadásával Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök került ki.

Az ellenzéki vezérek bírálata abból indult ki, hogy azok a tengerészeti és egyéb hadszervezeti beruházások, melyeknek első részleteit az idej közös költségvetés magában foglalja, új vérendszere való áttérését jelentenek és mint ilyenek nem a delegáció, hanem az országgyűlés illetékessége alá tartozik. Apponyi Albert gróf ezen az alapon indítványozta a rendkívüli beruházásokra szánt összegnek a közös költségteleből való törlesztését.

Ahány szempontból a miniszterelnök ma kiparizotta ezt a támadást, annyi súlyos vereség érte ma Apponyiban az ellenzéki vezért, a volt kormányfő és a közjogi tanárjelöltet egyaránt.

Az ellenzéki vezérnek megmagyarázta a kormányelnök, hogy egy ötszázmillió emelkedést mutató költségvetésben csöppet sem aránytalan harmincnégy milliónyi többlet, melyet a honvédelemre fordítanak. És hozzátette, hogy amikor a kormány kulturális és közgazdasági téren százhusz millióval fokozza az ország kiadásait, akkor bizonyára nem lehet sokalni azt a 8 milliót sem, melyet a hadsereg költségtelejére fordít.

Ezek a számok mindenesetre azt bizonyítják, hogy a Héderváry-kormány véderőköltségei egy csöppet sem akasztják meg az ország fejlődését, semilyen irányban. Az ilyen rendszerrel szemben pedig az ellenzéki vezéreknek ritkán van igazuk.

Még súlyosabb csapás érte Apponyiban a volt kormányfő. A miniszterelnök ráolvasta, hogy amikor Apponyi miniszter volt, akkor a tengerészet a nyolcezer tonnás hajótipusokról tizenötezer tonnásokra ment át, míg most tizenötől husz-ezerre haladunk. Ha az a nagyobb ugrás nem volt vérendszere változás, akkor a mostani kisebb sem az.

Pénzben is úgy áll a dolog, hogy Magyarország a legutóbbi öt esztendő alatt rendkívüli véderőkadásokra többet fordított, mint amennyit a kormány most a legközelebbi öt évre előirányoz. Apponyi tehát ezen a téren többet fedezett felelőséggel, mint amennyit most támad.

Az előző rendszer — igaz — kevesebbet irányzott elő, mint a mostani. De aki annak az előirányzatnak hitt, csak önmagát csalta meg, mert nyomon követte az olcsó preliminációt a drága tulkiadás. A volt kormányfő azonban alaposan alul maradt, amikor a miniszterelnök még a

nemzeti ellenérték kérdésebe is belement és kijelentette, hogy a mai rendszer sem paktumot nem kötött, sem ki nem kapcsol semmit, hanem a kilences bizottság programját vállalta és azt minden junktüm nélkül is „előbb fogja megcsinálni mint Önök!” . . .

A kettős vereségből hármass vereség lett, a mikor a miniszterelnök a közjog sima területén is szembeszállt Apponyival. Egyszerűen rámutatott a hatvanhetes törvényre, mely azt mondja, hogy a közös költségek megállapítása a delegációk feladata. Amit ezek megállapítottak, az fedezés végett beállítandó az állami költségvetésbe és ott az országgyűlés ezt a tételt vagy elfogadja, vagy elveti, de abból úgy mint Apponyi kívánta, egy részt leütni: olyan közjogi nonszensz, melyért nem tanár lesz az ember, hanem mint diák is megbukik.

A miniszterelnök mai felszólalását leg-szebb parlamenti sikerei közé sorolhatja. Mert az ellenzéki vezérrel szemben bebizonyította, hogy méltó volt a nemzetnek többség alkotó bizalmára. A volt kormányfővel szemben kimutatta, hogy — mint ő maga szerényen mondta — ha nem is jobb, de nem is rosszabb előd inél.

„A Torontálmegyei Jegyzői Egyesület” Elnökségétől.
29. sz. j. e. 1911.

MEGHÍVÓ.

A jegyzői nyugdíj-intézeti alapszabályok módosítása és egyéb fontos ügyek tárgyalása céljából a „A Torontálmegyei Jegyzői Egyesület” választmánya folyó évi **április 3-án d. e. 8 órakor** Nagybeeskereken, a „Kaszinó” egyik éttermében **ülést tart**, melyre az egyesület választmányát és tisztikarát, valamint az ügyek iránt érdeklődő egyesületi tagokat tisztelettel meghívjuk.

Grabác, 1911. évi március 27.

„A Torontálmegyei Jegyzői Egyesület” Elnöksége.

Kivándorlási kalamitások.

Minden törvény csak akkor üdvös és akkor bir letjogosultsággal, ha sem az országos közérdeket, sem pedig az egyéni érdeket, mely az országos közérdek alapja, nem sérti, hanem azt szolgálja.

Bármily tárgyilagosan boncolgatom a kivándorlási törvényt és annak végrehajtási mikéntjét tartalmazó garmada és egymást folyton módosító rendelkezéseket, nem sikerült meggyőzni magam arról, hogy azok a mai alakjukban akár az ország, akár az egyes polgárok érdekét szolgálják.

Véleményem szerint az utlevél nem más mint egy kizárólag a személyazonosság igazolására alkalmas nemzetközileg kiállított okmány. Szüksége van tehát ezen utlevélre minden kivándorlóknak.

A hatóság feladatának akkor állana magaslatán, ha az utlevél megszerzést lehetőleg megkönnyitené.

Ez azonban nem történik meg. Az Amerikába kivándorlótól követeli a hatóság: Igazolja, hogy nagykoru, hogy állítási és katonai kötelezettségé-

nek elegett tett, hogy nem köteles fegyvergyakorlatra bevonulni, hogy elene büntető eljárás folyamatban nincs, hogy itthon maradt családjának kellő vagyont hagyott, amelyből távolléte alatt magát eltarthassa. A tartalékosról a miniszter által meghatározandó néhány száz korona biztosíték letétbe helyezve követeltetik, mely vissza nem térés esetén a kincstárt illeti.

Köteles igazolni, hogy van pénze az esetleges visszautazásra, hogy közölve lett vele miszerint ha munkát nem talál, a visszatérhetősre vonatkozólag hatósági támogatásra ne számítson, állitson rokoni kezességet és a jó Isten tudja még mi mindent.

Kérdem mire jó mindez? Vagy apának nem vitiák ki 48-ban az egyéni örendelkezési jogot? még ma is csak annak szabad odakölnözni, akinek és hová a hatalom megengedi?

Minden örendelkezési egyének meg kelene engedni az Amerikába való menetelt és ebben öt hatóságilag támogatni oly irányban, hogy célját minél előbb és minál olcsóbban kellő hatósági támogatással elérhesse.

A kivándorlási lázt nem lehet rendszabályokkal megszüntetni; az önön magától szűnik meg akkor, ha a viszonyok megváltoznak.

Az általános drágaság, a munkás kéznek gépekkel való pótlása, az elégtelen ipar, birják a munkást arra, hogy a tengeren tulra menjen megszerezni azt, amit itt nem szerezhet.

A kivándorlás eredményét mérlegelve látjuk, hogy a kivándorló tekintélyes összeget küld haza családjának, többet, mint amennyit itthon szerezhetne. Ezen körülményt a postahivatalok által évente adandó kimutatás igazolja, melyhez hozzá kell még venni azt az összeget, melyet a visszavándorló hoz magával.

Nem tartom helyesnek a kifogásolt alapfeltételekhez való ragaszkodást; vagyon ember nem igen vándorolt ki, tehát a vagyongazdálkodás illuzórius, kauciót kívánni egy nyomorult embertől csak azért, hogy a fegyvergyakorlatra visszatérjen, méltánytalan. Hiszen nem azért volt katoná a polgár, hogy e viszony polgári keresetben s a családfenntartási küzdelemben is gátolja.

A hadmentességi díjlesztőtől nem kívánunk biztosítékot. Miért akkor a tartalékosról, a kinek személyét néhány évig már is igénybe vette a közérdek tényleges katonai szolgálatnak teljesítésekor.

Álmatlan éjszakák, lelki vajadások előzik meg a kivándorlásra való elhatározást, de ha ez megtörtént, fanatikusan törtet szándéka megvalósítása iránt, mert lelki szemei távolba kalandoznak és látai véli azt az országot, a honnan ő kincsekkel megrakva fog visszatérni, hogy itthon gondtalanul élvezhesse fáradsága gyümölcsét.

Az ily gondolkozásu embereket visszatartani nem lehet. Ha utlevelet nem kapnak, ügynökök karmai közé kerülnek, akik lelkiismeretlenül megkopasztják a nyomorultakat. De még így sem sikerül mindig kijutniok, mert gyakran a határrendőrség letartóztatja őket, pénzüket elszedi, néhány napra elesukja, ezenkívül pénzbüntetés, a megváltott vasuti jegy emlékül marad s a végen se pénz, se posztó.

Sárosvármegye közigazgatási bizottsága az utlevél kiadás egyszerűsítése érdekében már fel-irt, megtehetnök ezt a többi törvényhatóságok is.

Tudjuk, hogy a kivándorlási törvény a polgárság érdekében hazafias érzelmeken épült, de mert az életben be nem vált, ki kell küszöbölni.

Néhány alapos csalódás, amely nélkül a magyar tanulni úgy sem tud, meg fogja szüntetni a kivándorlást s éppen a csalódott lesz az, aki a költő szavaival elve hirdetni fogja:

Messze jártam, másutt is volt jó dolgom,
De a szívem csak azt mondja: jobb otthon.

Csenta, 1911. március 27.

Grandjean Géza,
közs. jegyző.

Hires müncheni „Salvator-sör” csütörtökön friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör s állandóan csapon van. MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/15 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délen gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárasi jelentése.

Március 30.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órákor: 7540 mm. Hőmérséklet: maximum 23.1 C°, min. —8.6 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Ci—St. 7. Szélirány és erősség: SK. 4.

Jóslat a következő 24 órára: Enyhe. Nyugaton elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnapi este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel, 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bányafelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Március 31., április 1. Megyei állandó választmány ülése.

Április 3. A jegyzői egyesület választmányi ülése.

Április 3. Rendkívüli megyei közgyűlés.

Április 10. A közigazg. bizottság ülése.

Április 23. A nő-egylet közgyűlése.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásgimnáziumának márciusi havi programja: Március 30. 8—9-ig irodalom, 9—10-ig technológia.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

— Személyi hír. Jankó Ágoston alispán néhány heti üdülésre Délolaszországba utazott. Távolléte alatt az alispáni tennőket dr. Vinczebidy Ernő m. főjegyző végzi.

— Rendkívüli megyei közgyűlés. Megirtuk már, hogy Torontálvármegye törvényhatósága április hó 3-ikán délelőtt 10 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés főtárgya a rendes tavaszi közgyűlés kitűzése, míg a többi fontosabb tárgyak a következők:

Sopronvármegye felirata a Lajta folyónak osztrák-résztől tervezett elvezetése tárgyában. — Sopronvármegye felirata az igazolványos altisztek irnokai alkalmaztatása tárgyában. — Nagyikinda határozata az 1910. évi államsegély felhasználása tárgyában. — Nagybecskerek határozata a városi előfogatok szaporítása tárgyában. — Nagybecskerek határozata a rendőrkapitányság személyzetének szaporítását kérelmező rendőrkapitányi beadvány és a rendőrhadnagy képzése tárgyában. — Nagybecskerek határozata az itthelyt építendő vármegyei színház létesítése tárgyában. — Nagybecskerek határozata az oppova-budszák negyedekőség legelőjének katonai gyakorlóter céljából való használata tárgyában. — A törökbecsei Laininger-szobor bizottság kérelme. — Nagybecskerek város köztisztviselési szabályrendeletének módosítása. — Nagybecskerek város határozata a kórházi ut tárgyában. — Nagyikinda város kérelme a törvényhatósági utalózat fejlesztése tárgyában. — Szabályrendelet alkotás a törvényhatósági hordójelző hivatalokról.

— A rudolfsnádi armentesítő társulat köréből. A m. kir. földmívelési miniszter dr. Csernovics Diodor mint a rudolfsnádi armentesítő és belvízlecsapoló társulat miniszteri biztosa mellé alakított véleményező bizottságba Lokai-csek Fülöp perlaszi rom. kath. plébánost és dr. Kirchner József rudolfsnádi orvos földbírtokost tagokká nevezte ki.

— A munkásgimnázium utolsó előadása. A kultúregyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában ma este lesz az ideai tanév utolsó előadása, amely alkalmával Perli Mihály felsőkereskedelmi iskolai tanár gazdasági vegyészeti előadása fejezi be az ideai tanévet, amely múlt évi október 18-án kezdődött s öt és fél hónapig tartott.

— A nagybecskereki állami díjnokok gyűlése. Az „Állami Díjnokok Országok Szövetségének” helyi csoportja a napokban értekezletet tartott a pénzügyi palotában Orbán István csoportelnök elnöklésével. Az ülésen Rummer Ferenc csoport-pénztárnok elszámolását átvizsgálva, azokat rendben találták és tudomásul vették. A

„PIPUL”-pasztilla

sósorszesz kivonat.

Legolcsóbb és legjobb háziszor minden reumatikus fájdalomknál.

5-ször olcsóbb a kész sósorszeszénél, mert 1 „Pipul”-pasztilla ára 12 fill., 1/4 deci tiszta spirítusz ára 30 „ 1/4 deci víz ára — „ tehát 2 deci otthon készített sósorszesz ára 42 fill. míg ugyanannyi kész sósorszesz ára 2 korona.

Gyártja: **Nikolits-gyógyszertár**

Nagybecskerek, Gabona-tér.

Törvényileg védve. — Ára 12 fillér. — Telefon 161

szövetség központi vezetősége a mozgalom határozott támogatását kéri. Az értekezlet kötelezi a csoport tagjait, hogy a következő tagdíjfizetések alkalmával kiki erejéhez mérten a rendes tagdíjon felül a mozgalom céljaira adakozzon. Az ő felsége elé esetleg járulandó küldöttségben részt vesznek s arra küldöttékül fölkéri Orbán Ferencet és Lex Mihályt. Ezután az értekezlet egyhangulag szívből jövő meleg köszönetét fejezi ki a központi vezetőség tagjainak ama az előterjesztésben is vázolt fáradhatatlan és buzgó tevékenységükért, melylyel a díjnokok jelenlegi mozgalmát irányítják és egyben továbbra is bizalmáról s támogatásáról biztosítja. Az értekezlet megbizta továbbá Orbán István csoportelnököt, hogy tolmácsolja dr. Nagy Dezső helybeli ügyvédnek iránta érzett mély haláljukat és köszönetüket a díjnokok irányában eddig tanúsított rokonszenvéért és pártfogásáért és kérje föl, hogy továbbra is részesítse őket pártfogásában.

— A csanádi káptalan küldöttsége az új püspöknél. A csanádi káptalan küldöttsége tegnap Budapesten járt a Szent Imre-kollégiumban, hogy üdvözlője Glattfelder Gyula dr.-t, az új csanádi püspököt. A küldöttség tagjai voltak: Szentkláray Jenő, Grósz József és Blaskovics Ferenc kanonokok.

Szentkláray Jenő kanonok üdvözölte az új püspököt s meleg szavakban biztosította az egész csanádi klerus és a káptalan szeretetéről. Végül arra kérte a püspököt, hogy minél előbb jöjjön le Temesvárra s foglalja el új méltóságát.

Glattfelder Gyula dr. püspök szívesen fogadta a küldöttséget s válaszában kifejtette, hogy jól tudja, miszerint a csanádi egyházmegye papsága a lelkek művelésében helyes nyomokon halad. Szóla azon lesz, hogy az egyházmegyében a keresztény katolikus erkölcs fejlesztéséért, a papság megerősödéséért legyen és hivatása teljes magaslátán álljon. Végül arra inti a papságot, hogy kerülje a felekezeti surlódást.

A küldöttség lelkes örömmel fogadta a választ. A püspök ezután még szívélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

— Temetés. Tegnap temették el nagy részvét mellett Benó Mihály tekintélyes nagybecskereki kereskedő feleségét, szül. Fülöp Irént, aki f. hó 28-án halt meg 26 éves korában. A gyászszertartás, melyet Magyar Pál pápai kamarás, apátplébános végzett fényes papi segédlettel, délután 4 órákor volt a Hunyadi-utcai gyászházban, ahonnan kivitték az elhunytat a temetőbe s a Benó család sírjában helyezték örök nyugalomra.

— Tartalékosok és póttartalékosok behívása. A város főjegyzői hivatala, mint katonai-egyesület ezúton is közli, hogy az 1901—1908. évfolyambeli tartalékosokat, illetve póttartalékosokat április 24., május 27. és 29-ikén fegyvergyakorlatra behívják. A fegyvergyakorlatra vonatkozó behívókat a város főjegyzői hivatala a mai napon már kibocsátotta.

— Az új községnévek és a forgalom. A temesvári kereskedelmi és iparkamara a kerületbeli új községnévek kötelező használatának a forgalom érdekében két évre való felfüggesztése iránt felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszter urhoz. A felterjesztés elintézéséért érkezett miniszteri leirat szerint a postai forgalomban rendeltetési helyként a község régi neve is szerepelhet. Ebben az esetben a szállítás a feladó veszélyére történik. A helytelen címzés azonban a legtöbb esetben tetemes késedelmet von maga után. Ami a vasúti áruforgalmat illeti itt a rendeltetési állomást a díjzabásnak megfelelőleg kell feltüntetni, ettől eltérésnek helye nem lehet. A vasut mind az áruk felvételének, mint a kézbesítésnek azonban mindenképpen

kezére jár a közönségnek. A felsorolt okoknál fogva a miniszter szükségtelennek tartja akár a postát, akár a vasutat a felterjesztés értelmében külön utasítással ellátni, annál kevésbé, mert az ország egyéb vármegyéiben már keresztül vitt névváltozás a forgalomban érezhető nehézséget nem okozott.

— Jutalom az inasközvetítésnél közreműködő tanítóknak. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a Budapesti ipari és kereskedelmi munkások-vezető intézet (Budapest VIII., József körút 36.) előterjesztése folytán 10 olyan vidéki tanító és egy lelkész részére, akiknek közreműködésével az intézet 1910-ben legtöbb inast helyeztet el, egyenként 50—50 kor. jutalmat engedélyezett. Jutalomban részesültek: Kovács János zentai, Papp Gusztáv esküllői, Kotucz János bábolnaispusztai, Juresika Márton jánossteleki, Desacsovsky József felsődombói, Atanaczkovich Vajko bavnai, Medved Mátyas sztarcsovai, Haág Rezső homolietzi, Uray Gyula szucsányi, Papp János szővárosi tanító és Csernik Alajos nagykerestényi plébános. Az intézet újból kéri ez alkalommal a vidéki népiszkolák tanítóit, hogy világosítsák fel a szegényebb sorsú földműves és napszámos fiuk szüleit, hogy az ipari pályán sokkal jobb sorsot biztosíthatnak a gyermeküknek, mint aminőt elérhetnek a cselékdéssel vagy napszámoskodással és hogy jelentésük be azokat, akik vállalkoznak a mesterség tanulásra, de figyelembe kell venniük, hogy csakis olyan 12 éven felüli fiú számíthat a felvételre, aki ép és egészséges, eléggé erős, a testi, lelki vagy erkölcsi fogyatkozásban nem szenved, a mellett szófogadó és fegyelmezett s teljesen megnyugszik abban, hogy meg kell válnia a szülői háztól. Együttal kéri a mesterség és kereskedőket is, akiknek inasra volna szükségük s hajlandók azt jó bánásmódban részesíteni és az ellátás, ruházás és a tanoncviszonyból kifolyó költségek vállalása mellett 4 esztendőre szerződöttni, hogy ebbeli szándékukat tudassák egy levelező-lapon az intézettel. Az intézet a jó bánásmódról a tanonc-szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére és a tanonctartásra vonatkozó törvényes rendelkezések pontos megtartására súlyt helyez és felelősséget vállal a szülőkkel szemben.

— Tejes kannák szállítása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy f. évi augusztus hó 1-től a magyar államvasut csak olyan tejes kannákat vesz fel szállításra, melynek felső lejtős részén, vagy első abroncsán a tulaj onos nevét és lakhelyét 2 1/2 cm. magasságú domboru betűkkel feltüntetett bádgerket van alkalmazva. A Budapestre rendelt, illetve onnan elszállításra kerülő kannákon ezenkívül a tejeskereskedő, vagy termelő részére az államvasutak igazgatósága által megállapítandó 6 és fél cm. hosszú, 1 cm. széles sárgarézszám is ráforrasztva alkalmazandó.

— Nagy betörés Zombolyán. Mint Zombolyáról jelentik, ott a napokban éjjel nagy betörés történt. Ismeretlen tettesek behatoltak Viszhafezik Ferencné ottani ékszerüzletébe s az üzletből több ezer korona értékű ékszert elvittek. A betörőket mindenfelé nyomozzák.

Művészet, irodalom.

*** Az ideai tavaszi szini évad.** Holnapután április elsején szombaton kezdi meg Polgár Károly színtársulata az ideai tavaszi évadot. A társulat tagjainak egy része már holnap megérkezik, míg a többi tagok szombaton reggel jönnek. A társulat nagyrésze a régi tagokból áll, de van két új tagja is a társulatnak: Sz. Sidó Etelka opera és operett koloratur énekesnő és Körmenyi Ilonka, akiket jó hír előz meg. A társulat a színházi évadot Molnár Ferenc darabjának „A testőr”-nek bemutatásával nyitja meg. Leövey József az idén is szép bérletet csinált, úgy, hogy a színtársulatnak nem lesz oka panaszkodni az érdeklődés hiánya miatt.

*** Thoman István hangversenye.** Ma este lesz a Lloyd társulat helyiségében Thoman Istvánnak, a világhírű zongoraművésznek egyetlen hangversenye a Liszt-szobor alap javára. A hangverseny este fél 9 órákor kezdődik s műsora a következő:

1. a) Scarlatte: Pastorale e Capriccio, b) Thoman: Valse Impromptu, zongorán előadja Thoman István.

SZÁLLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 189.

PERL MÓR ÉS FIA : SZÁLLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 189

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4—54 50)

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

2. Fesca: Adagio, zongora, harmonium, hegedű és csellón előadják Kokits Egon, Kokits János, Grandjean Andor és Strus Szerafin.

3. Thoman: a) Scherzo hongrois, b) Chopin Liszt: Chaut polonais.

4. a) Drdla: Visiun; b) Godard: Berceuse, előadja hegedűn Grandjean Andor, zongorán kíséri Kokits Egon.

5. a) Liszt: Melodies russes, b) Liszt: Polonaise E-dur, zongorán előadja Thoman István.

* **A Politikai Hetiszemle** legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: A magyarok és róma ünnepe. Irta: R. — Belföld. A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld. Külföldi kormányok bukása. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság. Magyarország lakossága. Irta: Örs. — Az értéktözsde. Irta: B. A. — Társadalom. A sajtó és a kormány. Irta: Nos. — A hétről. Széll Kálmán ünneplése. — Az új püspökök. — Teleszky politikai államtitkár. — Apponyi Albert gróf hazatérése. — Jellinek Henrik kitüntetése. — Közgazdasági közlemények.

* **Színházi lap.** A tavaszi színi évad idejére Iván Sándor, a Polgár színtársulatának érdemes irodai titkára naponként megjelenő színházi lapot indít, amely a műsoron s a darabok tartalmán kívül érdekes híreket is közöl a kulisszák világából. A lap előfizetésére és hirdetések fôladása dolgában Iván Sándorhoz kell fordulni.

* **Gazdasági Értesítô** címen egy ügyesen összeállított s elevenen megszerkesztett tartalmú új mezôgazdasági szaklap első száma jelent meg a napokban. A lap programja a mezôgazdaság legfôbb bajául nem az eddig elhangzott s általánosan ismert panaszokat, hanem azt jelöli meg, hogy: termelésünk öletszerű, nincs szervezve, szervezetlen a kivitel, valamint nincs a mezôgazdasággal kapcsolatos, eleven élelmiszer és egyéb iparunk s ebbôl erednek mint okozat az untig felpanaszolt hiányok: az értékesítés hiányossága, a kivándorlás, a drága munka, a kereskedelemellenes áramlatok stb. A lap tehát ezen kíván segíteni s küzdeni fog a termelés szervezése, javítása és az értékesítési kérdés megoldása érdekében, terjeszti a modern gazdasági tudást, kezére jár a gazdáknak minden kérdésben és töri, egyengeti az utat az okszerű és valódi intenzivítás, a mezôgazdaság indusztriálása és demokratizálása felé. A lap szerkesztôsége Budapest, VIII., Rákóczy ut 13. alatt van. Elôfizetési ára egész évre 6 korona. Mutatvány-számot szívesen és ingyen küld a lap kiadó-hivatala bárkinek, aki eziránt hozzáfôrdul.

TÁVIRATOK

Országgyûlés.

— A képviselôház ülése. —

A költségvetés részletes vitája. — A belügyi tárca.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” ered. távirata.) A képviselôház mai ülésén végeztek az apróbb tétélekkel és megkezdtek a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását. A kisebb tétélek közül az utolsó, amit a mai ülésen tárgyaltak, a fumei tétel volt, amely körül élénk vita folyt s ennek során megint felmelegítettek a horvát kérdést. Az ellenzék felszólalásaira a miniszterelnök megadta a kellô választ.

A mai ülésen Berzeviczy Albert elnökölt, akinek elôterjesztései után Wickenburg Márk gróf elôadó beterveztette a pénzügyi bizottság javaslatát a közigazgatási bíróság hatásköre dolgában. Ezután áttértek

a költségvetés részletes vitájára.

Ma a kisebb tárcák közül utolsóként a fumei kormányzóság tétele került sorra. Polónyi Dezsô szôlt hozzá elsônek s az ellen panaszkodott, hogy Fiumében egyre jobban elharapózik a horvát befolyás s ezt szerinte a kormány pártolja. A tételt nem fogadja el.

Utána Apponyi Albert gróf szóal fel és Polónyi Dezsô tegnapi beszédének azzal a részével foglalkozik, a melyben a koalíciós kormányt megvádolta, hogy a vasuti pragmatika felvetésével megakasztotta a horvátokkal való megegyezést. Apponyi védi ez irányban a koalíciós kormány eljárását.

Polónyi Dezsô félreértett szavait magyarázza, majd Batthyányi Tivadar gróf szôl rövidesen a koalíciós kormány horvát politikájáról, amire

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök reflektál a tétel vitája során elhangzott felszólalásokra. Mindenekelôtt foglalkozik Polónyi Dezsô érveivel és cáfolja a horvát befolyás istápolására vonatkozó kijelentéseit. Hangoztatja, hogy Fiume közjogi és területi helyzete az 1868-ii törvényben véglegesen meg van állapítva s ô szilárdan ezen az állásponton van, amelyet báni kormányzása alatt is energikusan megvédett a horvát ellenzékkel szemben. Végül még miután kijelenti, hogy a kormány nem szándékozik új horvát politikát inangurálni, hanem folytatja a mult kormány politikáját, kéri a tétel elfogadását.

Most Polónyi Dezsô, majd Batthyányi Tivadar gróf magyarázgatják szavaikat, miközben a baloldalon lármát mad. Az elnök eközben megszavaztatja a tételt, amikor meg a miatt zajong az ellenzék az idôközben elnökölô Návay alelnök ellen, hogy miért szavaztat ilyen lármában. Végül azonban elcsöndesülnek a kedélyek s a Ház megkezdheti

a belügyi tárca

költségvetésének a tárgyalását.

Beöthy László ismerteti behatóan a belügyi tárca költségvetését s ajánlja azt elfogadásra.

Uj indemnitás.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben hírlik, miután a költségvetés tárgyalása elôreláthatólag átmev május hónapba is, a kormány április elején újabb indemnitást fog kérni.

A belügyi tárca vitája.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint politikai körökben beszélnek, a belügyi tárca vitája igen élénken igérkezik. A tárca költségvetésénél felszólal Tisza István gróf is, aki a megyei tisztviselôk végleges statusrendezését fogja a kormánynál sürgetni. A Kossuth-párttól a megyei közigazgatási tervezet államosítása ellen fognak nyilatkozni, a Justh-párt pedig határozati javaslatot készül elôterjeszteni, a melyben az általános, egyenlô és titkos választói jog megvalósítását követeli.

Püspöki konferencia.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelôtt Vaszary Kolos biboros hercegprimás elnöklésével püspöki konferencia volt, amelyen az elnökölô hercegprimás üdvözölte az új püspököket.

Apponyi egyetemi tanársága.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti Tudományegyetem jogkari fakultása ma délben küldöttségileg járt Apponyi Albert grófnál és fálajánlotta neki a közjogi tanárséket. Apponyi kijelentette, hogy a tanárséket elfogadja.

Az osztrák Reichsrath feloszlatása.

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsbôl jelentik az osztrák kormány elôterjesztést tett a királynak a Reichsrath feloszlatására s a feloszlatás a legközelebbi napokban meg is történik. Az új választásokra vonatkozólag a minisztertanács még nem határozott, ez csak akkor fog megtörténni, ha az uralkodó a Reichsrath feloszlatására vonatkozó dekrétumot már aláírta. A nyári terminusnak sok hive van, azonban nagyon sokan ellenzék is az új választásoknak ezt az idôpontját. Általában véve a közvélemény az, hogy az új választásokat nem sikerül majd oly idôben befejezni, hogy az új Reichsrath még ebben az ülésszakban működést fejthetne ki. A választások keresztûlvitelére szükséges 91 naphoz ugyanis még néhány napot hozzá kell számítani, amely idô

szükséges, hogy a dalmát képviselôk kerületeibôl felutazhassanak. Az elnökség és a bizottságok megválasztása szintén több napot vesz igénybe s így a választások kiírásától számítva legalább is 107—108 nap fog elmúlni, míg a házban a rendes munka megkezdôdhetik, tehát a számítások szerint a leggyorsabb választási munka mellett is legfeljebb aug. hó 20-ika körül kezdhetné meg az új Reichsrath működését.

Tôzsde.

Budapest, márc. 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tôzsdén déli zárlatkor a következô árakat jegyezték: Buza (márciusra) 23.46 — — Buza (áprilisra) 21.70 — — Zab (áprilisra) 17.42 — — Tengeri (májusra) 11.32 — —

Piaci árak.

buza	50 klgr.	10.30 korona
kétszeres		6.—
rozs		6.—
árpa		5.20
zab		7.50
kukorica (uj)		5.—
repce		9.50
széna I.		7.—
II.		6.—
szalma I.		5.—
II.		5.—
burgonya 1 klgr.		— 10
disznóhús I.		1.80
II.		1.70
marhahús I. 1 klgr.		1.20
II.		1.12
borjúhús I.		1.56
II.		1.60
juhús		1.08
zsír		1.68

Felelôs szerkesztô: SOMFAI JÁNOS.

2199/1911. tkvi szám.

384—1.1

Árverési hirdetmény s feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Elsô délmagyarországi gözcukorka és csokoládégyár r.-t.” cég végrehajtónak Ruzsin Veliszáv, illetve Szradanov Ráda jelenlegi tkvi tulajdonos szerbittebei lakos végrehajtást szenvedô ellen 73 korona 34 fillér tôkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyében a csatlakozott végrehajtónak tekintendô Vaszits Misának 260 kor. tôke s jár. és a „Szerbtakarékpenztár R.-t.”-nak 110 kor. tôke és jár.-ból álló követeléseiknek kielégítése végett is az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levô, a Szerbittebe község 485. sz. tjkvben A. I. 1. sor 898., 899. hsz. a. felvett 438 □-ôl udvar és kert a rajta levô 469. ôi. számú házzal együtt 2034 korona kikiáltási árban, valamint a szerbittebei 966. sz. tjkvben A. + 1. sor 5269., 5270/a. hrsz. alatt felvett 1400 □-ôl szôlô 308 korona kikiáltási árban az 1911. évi május 31-én (harmincegy) napjának d. e. 10 órakor a Szerbittebei község házá-nál megtartandó nyilvános árverésen a következô feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitûzött birtok a megállapított kikiáltási ár 2/3-nál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérô ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A végreh. novella 21. §-a értelmében a kincstár, mint árverelô bánatpenzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpenzt letenni az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelô részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitel-

szövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. Ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1911. évi március 10. Bödcher Dezső, kir. törvényszéki albiró.

Narancs vérvörös catániai legeslegjobb minőségű, ötkilós postakosárral 3, eredeti kosárral 100 darabbal 5.20, eredeti ládával 180, avagy 150 darabbal 7 — korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 kor.-ért. — **Muskátনারanos** vérpáros primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával, 100, avagy 80 drbbal 8 korona, eredeti ládával 200, avagy 160 darabbal 12.50 kor. — **Sárga fajnarancs** mézédés, messinai ötkilós postakosárral 280, eredeti ládával 180, avagy 150 darabbal 5.25 kor., eredeti ládával 300, avagy 200 darabbal 10 korona. — **Oltrom** elsőrendű, ötkilós postakosárral 2.40, eredeti ládával 180 darabbal 5, eredeti 360, avagy 300 drbbal 9 korona. — **Karfiol** csodaszép fehér, ötkilós postakosárral 2.50, 10 kilós kosárral 3.60, eredeti 10-árral 18 drbbal 4 korona. — **Locum osemegette** kiváló finom minőségű, 1 kilós dobozzal 1 koronáért, **Malagaszőlő** kiváló szép 2.40, **Calafat datolya** 1.20, **Berber francia datolya** 2.40, **Mogyoróbél** 1.70, **Francia héjas mandula** kilonként 2.20 kor.-ért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az **Agrumen** déligyümölcs nagykereskedés Budapesten, Szarka utca 7. Tessék előnyarjegyzéket kérni korai friss fözelékekről és déligyümölcsökről. 210-31.23

Szerbítettben

egy jóforgalmu

korcsmabolt

és

szikvizgyár

egy ujonnan épült jó házzal együtt, vezetőség hiánya miatt szabad **eladó.** Érdeklézből bővebb felvilágosítást kapnak

Nagy Lászlónál, Nagybecskerek Écskaí-u. 25
376-10.2

1572/1911. tkvi szám.

333-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja végrehajthatónak, Selágiánu Demeter és neje Niga Mária nagybecskereki, valamint Selágiánu Szilvia és Selágiánu Viora szakadati lakosok végrehajtást szenvedők ellen 15.000 kor. és 1500 kor. és 500 kor. lökekövetelések és járulékaik iránt folytatott ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvszék területén levő, nagybecskereki 1467. sz. tjkvben A. I. I. sor 2476. hrsz. alatt felvett 240 □-öl 1491. öi. sz. ház és udvar 4517 kor. kikiáltási árban, ugyanott II. 1. sor. 2477. hrsz. a felvett 240 □-öl 1492. öi. sz. ház és udvar 4517 kor. kikiáltási árban és ugyanott III. 1. sor. 2478. hrsz. a felvett 186 □-öl 1493. öi. sz. ház és udvar szintén 4517 korona kikiáltási árban az 1911. évi április 10-ik (tiz) napjának d. e. 10 órájkor a kir. törvényszék árverési termében (földszint 25-ik

ajtószám) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizőt birtok a megállapított kikiáltási ár 1/3-énél alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 20%-át, vagyis 100 koronát készpénzben, vagy az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. Ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A vhn. 21. §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában megtekinthetők.

Nagybecskerek-en, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1911. évi febr. 21-ik napján.

Bödcher Dezső,
kir. törv.-széki albiró.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Benó Testvérek ezelőtt Kokits A. F.

divat-, rövid- játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Labdák, parfümök, harisnyák, ingek, női ruhadiszek, ibolyák és más kalapvirágok, kötött átmenei kabátok leánykáknak és felnőtteknek.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzük. — Meg nem felelő áruk szívesen visszavételnek.

Külön cipőosztály:

Női R chevro félcipő	K. 6.70
Női R chevro magas füzös	K. 7.80
Férfi erős strapa cipő	K. 7.50
Férfi R chevro és R box magas	K. 9.—
Tornacipők fiuknak	K. 3.—

Barna cipőkben szép választék.

Telefon 201.

6-87.72

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.